

Bruxelles, 16. lipnja 2022.
(OR. en)

10349/22

EF 172
ECOFIN 630
DELECT 94

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Za: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

---

Br. dok. Kom.: C(2022) 3801 final

Predmet: DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... od 14.6.2022. o dopuni
Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu
regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju kriteriji za
procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika na temelju pristupa
internih modela i o određivanju učestalosti te procjene na temelju
članka 325.be stavka 3. te uredbe

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2022) 3801 final.

Priloženo: C(2022) 3801 final

Bruxelles, 14.6.2022.
C(2022) 3801 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 14.6.2022.

o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika na temelju pristupa internih modela i o određivanju učestalosti te procjene na temelju članka 325.be stavka 3. te uredbe

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Člankom 325.be stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 („Uredba”) Komisiju se ovlašćuje da, nakon što Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) dostavi nacrt standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010, donese delegirane akte kojima se pobliže određuju kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika u skladu s člankom 325.be stavkom 1. Uredbe i učestalost te procjene.

U skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o osnivanju EBA-e Komisija u roku od tri mjeseca od primitka nacrtu tehničkih standarda odlučuje hoće li dostavljene nacрте potvrditi. Komisija nacrt standarda može potvrditi i samo djelomično ili s izmjenama ako je to u interesu Unije, uzimajući u obzir poseban postupak utvrđen u tim člancima.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

U skladu s člankom 10. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA je provela javno savjetovanje o nacrtu tehničkih standarda dostavljenom Komisiji. Savjetodavni dokument objavljen je 27. lipnja 2019. na internetskim stranicama EBA-e, a javno savjetovanje završeno je 4. listopada 2019. EBA je osim toga pozvala Interesnu skupinu EBA-e za bankarstvo, osnovanu u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010, da se očituje o njemu. EBA je uz nacrt tehničkih standarda dostavila objašnjenje o načinu na koji su rezultati tih savjetovanja uzeti u obzir pri izradi konačnog nacrtu tehničkih standarda dostavljenog Komisiji.

EBA je uz nacrt tehničkih standarda, u skladu s člankom 10. stavkom 1. trećim podstavkom Uredbe (EU) br. 1093/2010, dostavila svoju procjenu učinka, uključujući analizu troškova i koristi povezanih s nacrtom tehničkih standarda dostavljenim Komisiji. Ta je analiza dostupna na <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/market-risk/draft-technical-standards-on-the-ima-under-the-irtb>, str. 26.–34. konačnog nacrtu regulatornih tehničkih standarda.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Konačnim nacrtom tehničkih standarda pobliže se određuju kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika u skladu s člankom 325.be stavkom 1. Uredbe i učestalost te procjene.

Konačnim nacrtom tehničkih standarda uspostavljaju se dva različita kriterija koja institucije smiju primjenjivati za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika: a) utvrđivanje najmanje 24 provjerljive cijene koje su reprezentativne za faktor rizika tijekom prethodnih 12 mjeseci, bez razdoblja od 90 ili više dana s manje od četiri provjerljive cijene koje su reprezentativne za faktor rizika ili b) utvrđivanje najmanje 100 provjerljivih cijena koje su reprezentativne za faktor rizika tijekom prethodnih 12 mjeseci.

Osim toga, konačnim nacrtom tehničkih standarda pobliže se određuju zahtjevi koje cijena treba ispuniti kako bi se smatrala provjerljivom i zahtjevi koje provjerljive cijene trebaju ispuniti kako bi se smatrale reprezentativnima za faktore rizika, za potrebe procjene mogućnosti modeliranja.

Konačni nacrt tehničkih standarda uključuje i specifikaciju kriterija za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika koji pripadaju posebnim tipologijama. Konačan nacrt tehničkih standarda uključuje posebne odredbe za faktore rizika koji pripadaju krivuljama, površinama, kockama i za parametarske funkcije. Kriteriji se u svim tim slučajevima oslanjaju na

prikladne pristupe raspoređivanja u razrede utvrđene u konačnom nacrtu tehničkih standarda za potrebe procjene mogućnosti modeliranja.

Naposljetku, konačnim nacrtom tehničkih standarda pobliže se određuje učestalost kojom bi institucije trebale provoditi procjenu mogućnosti modeliranja.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 14.6.2022.

o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika na temelju pristupa internih modela i o određivanju učestalosti te procjene na temelju članka 325.be stavka 3. te uredbe

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012¹, a posebno njezin članak 325.be stavak 3.,

budući da:

- (1) Procjenom mogućnosti modeliranja faktora rizika iz članka 325.be stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 trebalo bi utvrditi prikladnu mjeru rizika koju će institucije primjenjivati za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik svakog faktora rizika koji je uključen ili je u postupku uključivanja u alternativni pristup internih modela institucija iz poglavlja 1.b glave IV. dijela trećeg Uredbe (EU) br. 575/2013. Faktori rizika koji se mogu modelirati trebali bi podlijegati mjeri rizika očekivanog manjka izračunanoj u skladu s člankom 325.bb Uredbe (EU) br. 575/2013, dok bi faktori rizika koji se ne mogu modelirati trebali podlijegati mjeri rizika prema stresnom scenariju izračunanoj u skladu s člankom 325.bk te uredbe.
- (2) Mjera rizika očekivanog manjka trebala bi obuhvatiti distribuciju vjerojatnosti faktora rizika tijekom dovoljno dugog povijesnog razdoblja u kojem se mogu promatrati relevantni tržišni podaci za te faktore rizika. Stoga bi se trebalo smatrati da se faktor rizika može modelirati kad je dostupan dovoljan broj provjerljivih cijena zabilježenih na tržištu, a koje su reprezentativne za taj faktor rizika. Za provođenje procjene trebalo bi biti primjereno 12-mjesečno razdoblje promatranja koje završava na prethodni referentni datum izvješćivanja. Međutim, kako bi se uzela u obzir moguća kašnjenja u dostupnosti podataka, institucijama bi trebalo biti dopušteno da to 12-mjesečno razdoblje promatranja zamijene pomaknutim 12-mjesečnim razdobljem. Kako bi se osigurala usporedivost praksi na razini Unije, takvi bi se pomaci trebali ograničiti na jedan mjesec. Institucije bi iz istog razloga takva pomaknuta razdoblja trebale primjenjivati dosljedno za sve faktore rizika iste vrste i trebale bi svojem nadležnom tijelu dostaviti detaljnu dokumentaciju u vezi s primjenom takvih pomaknutih razdoblja.
- (3) Očekuje se da institucije iz vlastitih aktivnosti trgovanja možda neće pridobiti sve informacije o cijenama koje su potrebne za procjenu mogućnosti modeliranja.

---

¹ SL L 176, 27.6.2013., str. 1.

Institucijama bi stoga pri procjeni mogu li se faktori rizika modelirati trebalo biti dopušteno upotrebljavati i informacije o cijenama dobivene od vanjskih prodavatelja, pod uvjetom da su te cijene provjerljive i da ti vanjski prodavatelji podliježu neovisnoj reviziji u pogledu valjanosti svojih informacija o cijenama.

- (4) Ključan korak u procjeni mogućnosti modeliranja faktora rizika jest procjena reprezentativnosti utvrđenih provjerljivih cijena za te faktore rizika. Provjerljivu cijenu trebalo bi smatrati reprezentativnom za faktor rizika institucije ako institucija može izdvojiti vrijednost faktora rizika od vrijednosti provjerljive cijene primjenom uobičajenih kvantitativnih metodologija. Za mnoge od tih kvantitativnih metodologija potrebni su dodatni ulazni podaci kako bi institucija mogla izdvojiti vrijednost faktora rizika, pa je teže dokazati reprezentativnost provjerljivih cijena. Stoga bi se te metodologije i dodatni ulazni podaci, kad su potrebni, trebali temeljiti na objektivnim i primjereno dokumentiranim informacijama, čime bi se spriječilo da institucije primjenjuju nevjerodostojne pretpostavke. Zbog nemogućnost njihove provjere i nedostatka reprezentativnosti, u skladu s međunarodnim standardima, usklađivanja ili vrednovanja kolaterala ne bi trebalo smatrati prihvatljivim izvorima provjerljivih cijena.
- (5) Kad su faktori rizika točke krivulje, površine ili kocke, mogućnost modeliranja tih faktora rizika trebalo bi, s obzirom na zajednička obilježja faktora rizika koji pripadaju određenom razredu, procijeniti prema mogućnosti modeliranja svakog razreda te krivulje, površine ili kocke. Stoga bi mogućnost modeliranja tog razreda trebalo procijeniti na temelju svih provjerljivih cijena raspoređenih u taj razred, dok bi provjerljive cijene koje su reprezentativne za jedan faktor rizika trebalo smatrati reprezentativnima za sve faktore rizika koji pripadaju istom razredu. Osim toga, institucije moraju imati mogućnost izabrati standardne razrede ili, kad se to smatra prikladnijim za određenu krivulju, površinu ili kocku, alternativne razrede koje su same razvili.
- (6) Nadalje, kriteriji za mogućnost modeliranja faktora rizika trebali bi obuhvatiti slučajeve kad institucija primjenjuje parametarsku funkciju za predstavljanje krivulje, površine ili kocke i postavlja parametre funkcija kao faktore rizika u svojem modelu za mjerenje rizika. U takvim bi se slučajevima ti kriteriji trebali pobliže odrediti način procjenjivanja mogućnosti modeliranja, uzimajući u obzir posebnosti tih parametarskih funkcija i parametara funkcija.
- (7) Kako bi se nadležnim tijelima pomoglo u procjenjivanju usklađenosti s ovom Uredbom, potrebno je pobliže odrediti na koji način institucije pri procjeni može li se neki faktor rizika modelirati trebaju primijeniti zahtjev za opću dokumentaciju predviđen člankom 325.bii stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) br. 575/2013.
- (8) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Komisiji dostavilo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo.
- (9) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo savjet Interesne skupine za bankarstvo

osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća²,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika koji ne pripadaju krivulji, površini ili kocki

1. Procjenjuje se da se faktori rizika pozicija iz članka 325.be stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 koji ne pripadaju krivulji, površini ili kocki mogu modelirati ako je ispunjen bilo koji od sljedećih kriterija:
  - (a) u razdoblju promatranja od 12 mjeseci koje završava na prethodni referentni datum izvješćivanja iz članka 2. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/451³ ispunjena su oba sljedeća uvjeta:
    - i. institucija je utvrdila da za taj faktor rizika postoje najmanje 24 cijene koje se mogu provjeriti u skladu s člankom 2. ove Uredbe, a koje imaju posebne datume promatranja i smatraju se reprezentativnima za taj faktor rizika u skladu s člankom 3. ove Uredbe;
    - ii. nije bilo razdoblja od 90 ili više dana u kojem je bilo manje od četiriju provjerljivih cijena iz točke i.;
  - (b) u razdoblju promatranja od 12 mjeseci iz točke (a) institucija je utvrdila da za taj faktor rizika postoji najmanje 100 cijena koje se mogu provjeriti u skladu s člankom 2. ove Uredbe, a koje imaju posebne datume promatranja i smatraju se reprezentativnima za taj faktor rizika u skladu s člankom 3. ove Uredbe.
2. Institucija može 12-mjesečno razdoblje iz stavka 1. zamijeniti 12-mjesečnim razdobljem koje završava najranije mjesec dana prije prethodnog referentnog datuma izvješćivanja iz članka 2. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe (EU) 2021/451 („pomaknuto razdoblje”) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) institucija to pomaknuto razdoblje primjenjuje dosljedno za sve faktore rizika iste vrste kao i predmetni faktor rizika;
  - (b) institucija to pomaknuto razdoblje primjenjuje dosljedno tijekom vremena;
  - (c) institucija dostavlja nadležnom tijelu detaljan opis primjene tog pomaknutog razdoblja.

Članak 2.

Provjerljive cijene

1. Cijena se smatra provjerljivom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

---

² Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

³ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/451 od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja institucija i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) br. 680/2014 (SL L 97, 19.3.2021., str. 1.).

- (a) cijena je dobivena iz transakcije u kojoj je institucija bila jedna strana i koja je izvršena po tržišnim uvjetima;
  - (b) cijena je dobivena iz transakcije koju su izvršile treće strane po tržišnim uvjetima i koja ispunjava sve uvjete iz članka 5.;
  - (c) cijena je dobivena iz stvarne konkurentne kotacije kupovne i prodajne cijene u dobroj vjeri koju je po tržišnim uvjetima dostavila institucija ili su je dostavile treće osobe, po vrijednosti po kojoj su se institucija ili treće osobe obvezale izvršiti transakciju u skladu s trgovinskim običajima te koja ispunjava sve uvjete iz stavka 5.
2. Neovisno o stavku 1. cijena se ne smatra provjerljivom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
- (a) cijena je dobivena iz transakcije ili kotacije kupovne i prodajne cijene između dvaju subjekata iz iste skupine;
  - (b) cijena je dobivena iz transakcije ili kotacije kupovne i prodajne cijene zanemarivog volumena u usporedbi s uobičajenim volumenom transakcija ili kotacije koji odražava trenutne tržišne uvjete;
  - (c) cijena je dobivena iz kotacije s razlikom između tražene i ponuđene cijene koja znatno odstupa od razlika između traženih i ponuđenih cijena koje odražavaju trenutne tržišne uvjete;
  - (d) cijena je dobivena iz transakcije koja je provedena isključivo u svrhu utvrđivanja dovoljnog broja provjerljivih cijena koje ispunjavaju uvjete iz članka 1. ove Uredbe;
  - (e) cijena je dobivena iz obvezujuće kotacije koja je ponuđena isključivo u svrhu utvrđivanja dovoljnog broja provjerljivih cijena koje ispunjavaju uvjete iz članka 1. ove Uredbe.
3. Datum promatranja provjerljive cijene jest datum izvršenja transakcije ili datum obvezujuće kotacije kupovne i prodajne cijene. Datumi promatranja provjerljivih cijena bilježe se na temelju jedinstvene vremenske zone za sve izvore podataka.
4. Za potrebe ovog članka vanjski prodavatelj znači poduzeće koje institucijama pruža podatke o transakcijama ili kotacijama za potrebe članka 1. ove Uredbe, uključujući pružatelje usluga dostave podataka kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki 36.a Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ te multilateralne sustave kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 19. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵.
5. Transakcija ili kotacija kupovne i prodajne cijene upotrebljava se samo za potrebe stavka 1. točaka (b) i (c) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) vanjski prodavatelj obradio je ili prikupio transakciju ili kotaciju;
  - (b) vanjski prodavatelj ili institucija pristali su, prema potrebi, dostaviti nadležnom tijelu institucije dokaze o transakciji ili kotaciji te dokaze o provjerljivosti cijene dobivene iz te transakcije ili kotacije;

---

⁴ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84).

⁵ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- (c) vanjski prodavatelj priopćio je instituciji datum promatranja transakcije ili kotacije i minimalni skup informacija o transakciji ili kotaciji kako bi institucija mogla rasporediti provjerljivu cijenu u faktore rizika za koje je ta cijena koja je dobivena od te transakcije ili kotacije reprezentativna u skladu s člankom 3. ove Uredbe;
  - (d) institucija je provjerila da vanjski prodavatelj barem jednom godišnje podliježe neovisnoj reviziji koju provodi subjekt treće strane, u smislu članka 325. bi stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 575/2013, u pogledu valjanosti informacija o cijenama, upravljanja i postupaka te da ima pristup rezultatima revizije i izvješćima o reviziji kako bi ih, prema potrebi, mogao priopćiti svojem nadležnom tijelu.
6. Za potrebe stavka 5. točke (d) neovisnom revizijom procijenit će se sve navedeno u nastavku:
- (a) raspolaže li vanjski prodavatelj informacijama potrebnima kako bi utvrdio je li cijena provjerljiva i rasporedio provjerljive cijene u faktore rizika za koje je ta cijena reprezentativna u skladu s člankom 3. ove Uredbe;
  - (b) može li vanjski prodavatelj dokazati cjelovitost informacija iz točke (a);
  - (c) je li vanjski prodavatelj uspostavio interne procese i ima li dovoljan broj zaposlenika osposobljenih na primjerenoj razini za upravljanje informacijama iz točke (a);
  - (d) ako vanjski prodavatelj ne pruži instituciji informacije potrebne za provjeru provjerljivosti cijene, je li vanjski prodavatelj ugovorno obvezan utvrditi provjerljivost cijene.
7. Ako vanjski prodavatelj ne pruži instituciji informacije potrebne za provjeru provjerljivosti cijene, institucija mora svojem nadležnom tijelu moći dokazati da je vanjski prodavatelj ugovorno obvezan provjeriti provjerljivost cijene.

Članak 3.

Reprezentativnost provjerljivih cijena za faktore rizika

1. Provjerljiva cijena smatra se reprezentativnom za faktor rizika od datuma njezina promatranja ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) faktor rizika i provjerljiva cijena usko su povezani;
  - (b) institucija je navela konceptualno pouzdanu metodologiju za izdvajanje faktora rizika od vrijednosti provjerljive cijene.

Za potrebe točke (b) bilo koji ulazni podatak ili faktor rizika koji se upotrebljava u metodologiji umjesto provjerljive cijene temelji se na objektivnim podacima.

2. Bilo koja provjerljiva cijena može se smatrati promatranjem za potrebe članka 1. za sve faktore rizika za koje je reprezentativna u skladu sa stavkom 1.
3. Kad institucija primjenjuje sistemski faktor rizika vlasničkih instrumenata ili kreditnog rizika za obuhvaćanje kretanja na razini tržišta za određene karakteristike skupine izdavatelja, uključujući zemlju, regiju ili sektor tih izdavatelja, provjerljive cijene tržišnih indeksa ili instrumenata pojedinačnih izdavatelja smatraju se reprezentativnima za taj sistemski faktor rizika samo ako imaju iste karakteristike kao i taj sistemski faktor rizika.

Članak 4.

Kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika koji pripadaju krivulji, površini ili kocki

1. Procjenjuje se da se faktori rizika pozicija iz članka 325.be stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 koji pripadaju krivulji, površini ili kocki mogu modelirati ako se primijene sljedeći koraci u sljedećem redosljedu:
  - (a) institucija za svaku krivulju, površinu ili kocku utvrđuje relevantne razrede faktora rizika u skladu s člankom 5. ove Uredbe;
  - (b) institucija utvrđuje mogućnost modeliranja relevantnih razreda iz točke (a) u skladu sa stavkom 2.;
  - (c) institucija smatra da se može modelirati svaki faktor rizika koji pripada razredu za koji se smatra da se može modelirati u skladu sa stavkom 2.
2. Procjena može li se razred modelirati temelji se na jednom od sljedećih kriterija:
  - (a) u razdoblju promatranja od 12 mjeseci koje završava na prethodni referentni datum izvješćivanja iz članka 2. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe (EU) 2021/451:
    - i. institucija je utvrdila da za taj razred postoje najmanje 24 cijene koje se mogu provjeriti u skladu s člankom 2. ove Uredbe, a koje imaju posebne datume promatranja i raspoređene su u taj razred; i
    - ii. nije bilo razdoblja od 90 ili više dana u kojem je bilo manje od četiriju provjerljivih cijena iz točke i.;
  - (b) u razdoblju promatranja od 12 mjeseci iz točke (a) institucija je utvrdila da za taj razred postoji najmanje 100 cijena koje se mogu provjeriti u skladu s člankom 2. ove Uredbe, a koje imaju posebne datume promatranja i raspoređene su u taj razred.
3. Institucija može 12-mjesečno razdoblje iz stavka 2. zamijeniti 12-mjesečnim razdobljem koje završava najranije mjesec dana prije prethodnog referentnog datuma izvješćivanja iz članka 2. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe (EU) 2021/451 („pomaknuto razdoblje”) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) institucija to pomaknuto razdoblje primjenjuje dosljedno za sve razrede krivulje, površine ili kocke;
  - (b) institucija to pomaknuto razdoblje primjenjuje dosljedno tijekom vremena;
  - (c) institucija dostavlja svojem nadležnom tijelu detaljan opis primjene tog pomaknutog razdoblja.
4. Provjerljiva cijena raspoređuje se u razred kojemu pripada faktor rizika za koji je reprezentativna u skladu s člankom 3. ove Uredbe.
5. Za potrebe stavka 4. institucija može faktorom rizika smatrati bilo koju točku krivulje, površine ili kocke koja pripada razredu, neovisno o tome je li takvu točku uključila kao faktor rizika u svoj model za mjerenje rizika.

Članak 5.

Pristupi raspoređivanja u razrede za faktore rizika koji pripadaju krivuljama, površinama ili kockama

1. Institucija za svaku krivulju, površinu ili kocku kojoj pripada faktor rizika utvrđuje razrede te krivulje, površine ili kocke primjenom standardnih, unaprijed definiranih razreda iz stavka 2. ili razreda koje su definirale institucije pod uvjetom da te institucije ispunjavaju zahtjeve iz stavka 3.
2. Za potrebe stavka 1. standardni, unaprijed definirani razredi jesu sljedeći:
  - (a) devet razreda iz retka i. tablice 1. iz stavka 3. za faktore rizika s jednom dimenzijom dospijeća „t”, izraženo u godinama, koji su raspoređeni u sljedeće široke kategorije faktora rizika:
    - i. „kamatna stopa”, osim faktora rizika raspoređenih u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;
    - ii. „tečaj”, osim faktora rizika raspoređenih u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;
    - iii. „roba”, osim faktora rizika raspoređenih u široke potkategorije faktora rizika „volatilnost energije i volatilnost emisija ugljika”, „volatilnost plemenitih metala i volatilnost obojenih metala” i „volatilnosti ostale robe”;
  - (b) šest razreda iz retka ii. tablice 1. iz stavka 3. za svaku dimenziju dospijeća „t” za faktore rizika koji imaju više od jedne dimenzije dospijeća, izraženo u godinama, koji su raspoređeni u sljedeće široke kategorije faktora rizika:
    - i. „kamatna stopa”, osim faktora rizika raspoređenih u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;
    - ii. „tečaj”, osim faktora rizika raspoređenih u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;
    - iii. „roba”, osim faktora rizika raspoređenih u široke potkategorije faktora rizika „volatilnost energije i volatilnost emisija ugljika”, „volatilnost plemenitih metala i volatilnost obojenih metala” i „volatilnosti ostale robe”;
  - (c) pet razreda iz retka iii. tablice 1. iz stavka 3. za svaku dimenziju dospijeća „t” za faktore rizika koji imaju jednu ili više dimenzija dospijeća, izraženo u godinama, koji su raspoređeni u sljedeće široke kategorije faktora rizika:
    - i. „kreditna marža”, osim faktora rizika raspoređenih u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;
    - ii. „vlasnički instrumenti”, osim faktora rizika raspoređenih u široke potkategorije faktora rizika „volatilnost (velika tržišna kapitalizacija)” i „volatilnost (mala tržišna kapitalizacija)”;
  - (d) pet razreda iz retka iv. tablice 1. iz stavka 3. za sve faktore rizika s jednom ili više dimenzija novčanosti, kako je izraženo deltom opcijâ („ δ ”);
  - (e) pet razreda iz retka iii. tablice 1. iz stavka 3. i pet razreda iz retka iv. tablice 1. iz stavka 3. za faktore rizika koji su raspoređeni u sljedeće široke kategorije faktora rizika:
    - i. „tečaj”, za faktore rizika raspoređene u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;

- ii. „kreditna marža”, za faktore rizika raspoređene u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost”;
  - iii. „vlasnički instrumenti”, osim faktora rizika raspoređenih u široke potkategorije faktora rizika „volatilnost (velika tržišna kapitalizacija)” i „volatilnost (mala tržišna kapitalizacija)”;
  - iv. „roba”, za faktore rizika raspoređene u široke potkategorije faktora rizika „volatilnost energije i volatilnost emisija ugljika”, „volatilnost plemenitih metala i volatilnost obojenih metala” i „volatilnosti ostale robe”;
- (f) šest razreda iz retka ii. tablice 1. iz stavka 3., pet razreda iz retka iii tablice 1. iz stavka 3. i pet razreda iz retka iv. tablice 1. iz stavka 3. za faktore rizika koji su raspoređeni u široku kategoriju faktora rizika „kamatna stopa” i u široku potkategoriju faktora rizika „volatilnost” s dimenzijom dospijeća, isteka i novčanosti.

Za potrebe točke (d), kad je riječ o tržištima opcija koja za definiciju novčanosti primjenjuju konvencije koje se razlikuju od delte opcije, institucije pretvaraju razrede iz retka iv. tablice 1. iz stavka 3. u prevladavajuće konvencije na tim tržištima opcija primjenom tehnika koje su izvedene iz modela institucije za određivanje cijena pod uvjetom da su ti modeli za određivanje cijena dobro dokumentirani i nezavisno preispitani.

3. Za potrebe stavka 2. standardni razred može se podijeliti u manje podrazrede.

Tablica 1.

Br. razreda	1	2	3	4	5	6	7	8	9
i.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 4$	$4 \leq t < 7$	$7 \leq t < 12$	$12 \leq t < 18$	$18 \leq t < 25$	$25 \leq t < 35$	$35 \leq t$
ii.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 4$	$4 \leq t < 10$	$10 \leq t < 18$	$18 \leq t < 30$	$30 \leq t$			
iii.	$0 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 3.5$	$3.5 \leq t < 7.5$	$7.5 \leq t < 15$	$15 \leq t$				
iv.	$0 \leq \delta < 0.05$	$0.05 \leq \delta < 0.3$	$0.3 \leq \delta < 0.7$	$0.7 \leq \delta < 0.95$	$0.95 \leq \delta \leq 1$				

4. Za potrebe stavka 1. institucije mogu same uspostaviti razrede za određenu krivulju, površinu ili kocku ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) razredi obuhvaćaju čitavu krivulju, površinu ili kocku;
  - (b) razredi se ne preklapaju;
  - (c) svaki razred sadržava točno jedan faktor rizika koji je dio izračuna teoretskih promjena vrijednosti portfeljâ jedne od organizacijskih jedinica za trgovanje institucije za procjenu usklađenosti sa zahtjevima za raspodjelu dobiti i gubitka utvrđenima u članku 325.bg Uredbe (EU) br. 575/2013.
5. Kako bi procijenila mogućnost modeliranja faktora rizika iz široke kategorije faktora rizika „kreditna marža” koja pripada određenom razredu dospijeća, institucija može provjerljive cijene iz razreda prerasporediti u susjedni razred povezan s kraćim dospijećima samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) institucija nije izložena nijednom faktoru rizika koji pripada razredu s najduljim dospijećima pa u svojem modelu za upravljanje rizicima ne primjenjuje nijedan takav faktor rizika;
  - (b) provjerljive cijene računaju se samo u razredu jednokratnog dospijeća;

- (c) provjerljive cijene preraspoređene su samo jednom.

Članak 6.

Kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika koji predstavljaju parametre funkcija iz parametarske krivulje, površine ili kocke

1. Institucije koje primjenjuju jednu ili više parametarskih funkcija za predstavljanje krivulje, površine ili kocke i uključuju parametre funkcija kao faktore rizika u svoje interne modele za mjerenje rizika procjenjuju mogućnost modeliranja tih parametara funkcija primjenom sljedećih koraka u sljedećem redoslijedu za svaku parametarsku funkciju:
  - (a) te institucije utvrđuju skup točaka krivulje, površine ili kocke koje su upotrijebljene za kalibriranje parametarske funkcije;
  - (b) te institucije primjenjuju pristup raspoređivanja u razrede utvrđen u članku 5. stavku 2. kao da su faktori rizika u njihovu modelu za mjerenje rizika točke utvrđene u skladu s točkom (a);
  - (c) te institucije u skladu s člankom 4. stavicama 2. i 3. procjenjuju mogućnost modeliranja razreda nastalih primjenom pristupa raspoređivanja u razrede utvrđenog u članku 5. stavku 2. kao da su faktori rizika u njihovu modelu za mjerenje rizika točke utvrđene u skladu s točkom (a).
2. Mogućnost modeliranja parametra parametarske funkcije iz stavka 1. procjenjuje se utvrđivanjem skupa točaka krivulje, površine ili kocke koje su upotrijebljene za kalibriranje tog parametra funkcije. Kad utvrđene točke pripadaju samo razredima za koje je procijenjeno da se mogu modelirati u skladu sa stavkom 1. točkom (c), procjenjuje se da se parametar funkcije može modelirati.

Članak 7.

Dokumentacija

1. Institucije u svojim internim politikama dokumentiraju sve navedeno u nastavku:
  - (a) skup i opis faktora rizika u svojem internom modelu za mjerenje rizika podložno procjeni mogućnosti modeliranja;
  - (b) izvore informacija o provjerljivim cijenama koje su upotrijebljene za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika;
  - (c) kriterije za cijenu koju treba smatrati provjerljivom u skladu s člankom 2., uključujući opis kako institucija procjenjuje je li obujam transakcije ili obvezujuće ponude nezanemariv u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (b) i je li razlika između tražene i ponuđene cijene iz ponude razumna u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (c);
  - (d) postupak raspoređivanja i kriterije primijenjene za određivanje reprezentativnosti provjerljivih cijena za faktore rizika u skladu s člankom 3., uključujući opis metodologije za izdvajanje vrijednosti faktora rizika od provjerljivih cijena i sve dodatne ulazne podatke koje bi metodologija mogla zahtijevati;
  - (e) procjenu mogućnosti modeliranja za parametarske krivulje, površine ili kocke u skladu s člankom 6.;
  - (f) primjenu pristupa raspoređivanja u razrede u skladu s člankom 5., navodeći i primjenjuje li, i na koji način, institucija članak 5. stavak 5.;

- (g) primjenu 12-mjesečnog pomaknutog razdoblja u skladu s člankom 1. stavkom 2. ili člankom 4. stavkom 3.
2. Institucije za svaki faktor rizika najmanje godinu dana vode evidenciju o rezultatima svojih procjena mogućnosti modeliranja, uključujući dokumentaciju iz stavka 1. Kad je riječ o faktorima rizika za koje još nije dostupna evidencija jednogodišnjih rezultata, institucije za njih vode najveću raspoloživu evidenciju rezultata.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14.6.2022.

*Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN*